

Mise Mořská Hvězdice 2030: Obnovme náš oceán a vody*

Co jsou to mise EU?

Mise EU, částečně inspirované misí Apollo 11, jejímž cílem bylo dostat člověka na Měsíc, jsou závazkem k řešení hlavních společenských výzev, jako jsou:

- boj proti rakovině,
- přizpůsobení se změně klimatu,
- život v zelenějších městech,
- zajištění zdravých půd pro zdravé potraviny, lidi, přírodu i klima,
- vyčištění a obnova oceánů, moří, pobřeží a řek*.

Každá mise EU bude mít konkrétní časový rámec a rozpočet, podle toho, jakou výzvou se bude zabývat. Mise budou překračovat rámec běžného výzkumu a inovací a budou podněcovat inovace napříč odvětvími, aby byla nalezena účinná řešení. Kromě toho budou hrát klíčovou úlohu při dosahování priorit EU, jako jsou Zelená dohoda pro Evropu a Evropský akční plán boje proti rakovině.

Vaše zapojení má význam

Abychom mohli tyto mise uskutečnit, potřebujeme vás. Výbory misí, jejichž členy jsou nejrůznější odborníci z oblasti inovací, výzkumu, politiky, občanské společnosti a profesních organizací, zatím Evropské komisi poskytly vstupní údaje, aby mohla vymezit mise, které by bylo možné uskutečnit. Nyní je načas navázat kontakt s evropskými občany, jako jste vy, aby se zajistilo, že mise budou relevantní a budou mít skutečný dopad pro všechny země EU. Spoluprací můžeme dosáhnout mnohem více.

* Mise Zdravé oceány, moře a pobřežní a vnitrozemské vody.

Mise Mořská Hvězdice 2030: Obnovme náš oceán a vody

Zdravá modrá planeta má pro naši budoucnost zásadní význam. Oceány, moře, pobřežní a vnitrozemské vody tvoří jeden systém, který pokrývá přibližně 75 % zemského povrchu. Je nejbohatším zdrojem biologické rozmanitosti, podporuje jedinečná přírodní stanoviště a je propojen s dalšími složkami klimatického systému prostřednictvím celosvětové výměny vody, energie a uhlíku. Náš oceán a vody jsou veřejnými statky. My všichni, jako jednotlivci i společně, odpovídáme za jejich ochranu a zdraví. To vyžaduje změnu našeho náhledu a povědomí o tom, že naše oceány a vody mají vlastní hodnotu, kterou je třeba neustále obnovovat, a nikoli spotřebovávat.

Všichni lidé na Zemi přímo či nepřímo závisí na oceánech, mořích a vnitrozemských vodách. Bez zdravého oceánu a vod není život na Zemi jednoduše možný.

© davidclode, starfish. Zdroj: unsplash.com

Tato mise se zaměřuje na čištění mořských i sladkovodních ekosystémů, obnovu jejich bohaté biologické rozmanitosti a zajištění udržitelné modré ekonomiky šetrné ke klimatu, přičemž jejím cílem do roku 2030 je celkové poznání a obnova evropských mořských a sladkovodních ekosystémů.

Proto je poznání, ochrana a obnova našeho oceánu, moří a vodních útvarů jedním z naléhavých úkolů naší doby. Propojený vodní systém je **zdrojem veškerého života na Zemi** a závisí na něm i existence člověka na této planetě. Oceán a vodní útvary **nám poskytují vodu na pití i vzduch, který dýcháme**, produkují totiž 50 % kyslíku na planetě. Pokrývají přibližně tři čtvrtiny zemského povrchu a hlavně **díky nim může lidstvo stále žít ve stabilním klimatu umožňujícím život**. Poskytují útočiště **bohaté biologické rozmanitosti** a jedinečným druhům. Poskytují nám **potraviny, čistou energii, nové léky** a pro mnoho jedinců z různých společenství **jsou zdrojem obživy**. Kromě toho ukrývají **tajemství**, která jsme ještě neodhalili.

Na oceánech a vodách však **čím dál tím více zanecháváme svou stopu**, čímž rychle zhoršujeme jejich zdraví a ohrožujeme jejich schopnost poskytovat mnohé základní služby:

- **Znečištění** škodí všem článkům vodního cyklu od sněhové a ledové pokrývky alpských štítů až po oceánské dno.
- V důsledku **lidské činnosti**, jako je nadměrný rybolov, neudržitelný cestovní ruch a využívání půdy, dnes hrozí vyhynutí většímu počtu druhů než kdykoli předtím.
- **Člověkem vyvolaná klimatická krize** zhoršuje stav oceánů a vod, jakož i kritické funkce, které plní. Oceán pohlcuje z ovzduší asi čtvrtinu všech námi vyprodukovaných emisí CO₂, v důsledku čehož je kyselejší, a proto se v něm mnoha druhům hůře žije.
- Zvyšující se teploty a tání polárních ledovců **mění**

© karmaknight, #304705893, 2020. Zdroj: stock.adobe.com

oceánské proudy a zpomalují Golfský proud, kterému z velké části vděčíme za mírné evropské klima, dostatek deště pro zemědělství a bohaté rybářské úlovky.

- Již dnes pocítujeme důsledky v podobě stoupající **hladiny moří, ničivějších záplav a extrémních výkyvů počasí**, jako jsou dlouho trvající sucha, která ohrožují naše živobytí a pro mnohá společenství začínají být důvodem k přesunům.

© Jaap, #233289319, 2020. Zdroj: stock.adobe.com

Aby se tento trend zvrátil, navrhuje Evropská unie zahájit misi, jejímž cílem je do roku 2030 poznat, obnovit a chránit náš oceán a další vodní útvary, a tak vzdát hold nejcennějšímu zdroji této planety – životodárné vodě.

Vyjádřeme evropským řekám, jezerům, pobřežím, mořím a oceánu úctu. Staňme se průkopníky nových vědeckých bádání, výzkumu a inovací a překvapme novými objevy a řešeními. Pomozte nám chránit, co nám ještě zbylo, a získat zpět, co bylo ztraceno. Usilujme o smysluplná opatření, a prokažme tak, že i drobná každodenní rozhodnutí mohou mít značný dopad. Musíme porozumět koloběhu vody jako systému – od zdroje až po místo kde se voda vsakuje zpět do země.

Inspirována tvarem hvězdice bude mise naplňovat pět rámcových cílů. Mise usiluje o **odhalení nepoznaných** tajemství, která náš oceán a vody stále uchovávají. Jejím cílem je zastavit znečišťování oceánů a vodních útvarů a zabránit tomu, aby se do řek a moří dostal plastový odpad, chemikálie a jiné kontaminující látky. **Obnoví přírodu, její biologickou rozmanitost** a poškozené ekosystémy díky posílené ochraně, ale i aktivnímu opětovnému zalesňování, obnově divoké přírody a jiným přírodním řešením. Díky misi bude **modrá ekonomika udržitelnější a šetrnější ke klimatu**, protože podpoří obnovitelné zdroje a uhlíkově neutrální technologie, sníží emise ze stávajících odvětví a vypracuje inovativní řešení ke zmírnění environmentální stopy lidské činnosti. Při naplňování této mise bude Evropská unie vycházet ze svých politik a programů. Podpoří **nové nápady, výzkum a inovace**, díky nimž budou vypracována a rozvinuta řešení, která dokáží změnit způsob, jakým o svou modrou planetu pečujeme. Mise rovněž navrhne **nové modely řízení** a za účelem dosažení tohoto společného cíle bude budovat partnerství s vládami, podniky, univerzitami, občanskou společností a mnoha dalšími aktéry.

Bez vás to ale nepůjde. Potřebujeme, abyste nám pomohli utvářet budoucnost našeho oceánu, moří, pobřeží, řek a jezer a zajistit, aby tato budoucnost byla lepší. Chceme, abyste se stali součástí řešení – abychom lépe pochopili oceán a vodní útvary, abychom změnili způsob svého chování, spotřeby, podnikání i tvorby politik. Potřebujeme vaši pomoc při hledání řešení, která sníží naši ekologickou stopu a uvolní potenciál naší modré ekonomiky. Staňte se strůjcem změny tam, kde žijete. Pomozte nám obnovit zdraví naší modré planety v zájmu udržitelnější a zdravější budoucnosti.

Další informace: <http://ec.europa.eu/mission-ocean> nebo sledujte #MissionOcean #EUmissions #HorizonEU v sociálních médiích.